

Nəfəs kimi... Can kimi

Erməni vəhşiliyinin qurbanlarının intiqamını döyüş meydanlarında aldığımız günlərdə Vətən yaşasın deyə ölüme gedən, şəhidlik zirvəsinə yüksələn leytenant İmanzadə Ayaz Daşqın oğlunun şərəflə ömür yolundan bəhs edir Nəzakət Quluqızının "Onu belə xatırlayıram" adlı kitabına daxil edilən xatirələr. Bu xatirələr dərin bir minnətdarlıq duyusunu ilə anlıdır ki, dünya tarixində en böyük hünər və qəhrəmanlıqlar Vətən naminə edilən qəhrəmanlıqlardır.

Atalarımız "Hünər əhlilin qədrini bilmək gərekdir" - deyib. N.Quluqızı haqlı olaraq vurğulayır ki, şəhid leytenant Ayaz İmanzadə kimi hünərvər, and yerimizə dönen qəhrəman oğullarımızı yada salmaq, ömür yollarını tarixləşdirmek bizim mənəvi borcumuzdur. Müəllif əbədi və əzəli Qarabağ torpaqlarımızın erməni işğalından azad edilməsi naməne canını qurban verən Ayaz İmanzadənin simasında Babək, Koroğlu hünərlə qəhrəman oğullarımızın ümumiləşdirilmiş obrazını təqdim edib. Səmimi, kövrək duy-

ğular, xatirələr fonunda şəhid qəhrəmanımızın işqli xatiresini əbədiləşdirən söz abidəsidir bu kitab. Qəhrəmanlıq tariximizin yeni bir səhifəsi kimi qələmə alınıb. Oxuyursan və bütün səmimiyyətlə etiraf etməli olursan ki, şəhid qəhrəmanımız Ayaz İmanzadə barəsində yazılan bu kitabın sənə yaşıtdığı qəlb çırıntılarını, ağrı və nisgilini, eyni zamanda qürurunu heç vaxt keçirməmişən.

Zaman-zaman eşitdiyimiz nağıllarda, dinlədiyimiz dastanlarda, cild-cild kitablarda öz qəhrəmanlarımıizi axtarmışq. Koroğlu, Babək kimi xalq qəhrəmanlarımızın yolunu tekrar etmək olub amacımız. Adətən, tarixi qəhrəmanlarımızın səsi uzaq əsrлərdən gelib həmişə. Nəzakət Quluqızının dərin bir səmimiyyətlə qələmə aldığı "Onu belə xatırlayıram" adlı kitabda isə biz müasirimiz olan, çağdaşımız, bize böyük vətəndaşlıq qürüru yaşıdan qəhrəmanlarımızdan biri olan Ayaz İmanzadə ilə nəfəs-nəfəsə dayanırıq. Onu xəyalı olsa da, görür, duyuq. Həmsöhbətimizə dörn.

Təbii ki, bir insan ömrünün yaştıları ənənəvi, sadə məlumatlarla bitmir. Bu mövzuya bağlı konkret xatirələr, yadasalmalar, vəfali münasibət gəlismələri var. Deyilən, dile getirilən xatirələr qürur, iftiخار hissili yanaşı, çox vaxt dərin təessüf hissi, acı köksütürmələrlə izlənir. Bu deyilənlər "Onu belə xatırlayıram" adlı kitabın az qala hər şəhəfisine hakim kəsilib. Bunun belə olmasına görəmək üçün şəhid leytenant Ayaz İmanzadənin vəfali ömür-gün yoldaşının xatirələrinə nəzər salmaq bəs edər: "Udqundum. Səsim xırıldadı. Sonuncu sözü ele bil mən demirdim. Ayaz isə heç nə olmamış kimi mənə təref çəvrildi və çox sakit, ciddi tonda sualıma suallı cavab verdi:

- Bir gün şəhid olsam... neyləyərsən?"

Onsuz da son günlər əsəb keçirirdim. Onun bu sualına isə daha çox hirsəldim. Ele bu hal ilə cavab vermək istəyirdim ki, o, əli ilə ağzımı tutdu ve güllümsədi:

- Bilirom, "səni heç vaxt bağışlamayacağam" - deyəcəksən. Amma sən o ürəyin sa-

hibi deyilsən. Səni boşuna seçməmişəm ki... Sən əsl zabit xanımışın; güclü, mətin və dözdümlü. Belə də qal! Zabitin şərəfi təkcə onun hünərində, mərdliyi və sədaqətində deyil. Zabitin ləyaqəti həm də onun gözünü arxada qoymadığı ailəsidir.

Cox utandım. Başımı aşağı salıb susdum. O isə nəvəziş və ciddiyətlə.

- Başını dik tut! Fexr et! Sən zabit xanımışın!"

Unudulmaz Ayazını belə tanımış, belə sevmişdi onun vəfali ömür-gün yoldaşı. Nəzakət Quluqızı "Onu belə xatırlayıram" kitabından məhz bu cür inamlı, imanlı vətən oğlu barədə də dile getirilənləri qələmə alıb. Ayazın doğmalarının təessüf, nisgil duyğusunu öz ömrünün-günün bir parçası kimi qələmə alıb.

Ayaz İmanquliyev zabit idi. Neftçalada doğulmuşdu. Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi liseyi bitirmişdi. Hərbin sirlərinə yielenmişdi. Amma onu fərqləndirən bir xüsusi cəhət də var idi; ara-sıra şeirlər yazırdı. Təsəlli, toxraqlıq duyğuları boyaboy görünürdü onun misralarından. Sanki doğmalarını öz qədərinə hazırlayırdı. Yazırkı ki:

Gecələrdən qorxma...

*Pəncərəndən ulduz kimi parlayacağam.
Uzaqdayam deyə yanılırsan,
Kölgə kimi arxanda,
Nəfəs kimi içində,
Can kimi
Yanındayam.*

Təqdim olunan kitabı oxuyursan; hər sətirdən, çevrilən vərəqlərdən Şəhid qəhrəman Ayazın səsi gelir, baxışları, nəfəsi hiss olunur. Ona görə də yalqız gecələrdə güvəndə bilirsən özünü.

Pəncərədən ulduzunun parladığını hiss edirsən. Yolunu gözlədiyinin çox, olduqca çox yaxında olduğunu hiss edirsən. Kölgən kimi yaxında durduğunu görürsən. Nəfəs kimi, can kimi hiss edirsən.

Paklaşırsan. Dirəniş gücün artır, xalqın ruhunu daha çox duyur, duyursan...